

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy óra . . . 25 K Félévre . . . 150 K
 Negyedévre . . . 75 K Egész évre . . . 300 K
 EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 1 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
 DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
 INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

Levél a Bethlenverőkhöz

Szándékosan nem irtam meg mindjárt közvetlenül a választás lezajlása után ezt a pár sort, hadd párologjon el az elmékből a kivitt diadalverte mámor. Vártam mindaddig, mikor már remélhetően az indulatok lecsillapodtak és a mesterségesen felszított izgalmak helyét elfoglalja a mindennapi élet verejtékező munkájának nyugalma. Tudom, most fényesebb villogóvá a kasza, most van dandárja a nagy munkának, mely az egész esztendőre való életet adja meg a szegénynek, gazdagnak egyaránt. Nem igen ér rá most a munka gyöngyét izzadó hajdu, hogy szóba álljon a városi emberrel, de ha mégis a pihenés óráiban kezdedhez jut ez a levél, ne rösteld a fáradságot felebarátom, olvasd el türelmesen. Azután akár el is hajthatod.

Tehát megbuktattátok Bethlen István grófot, dicsőséges Bethlen Gábor erdélyi fejedelem ivadékát. Nehogy azt hidd jámbor olvasóm, hogy ezért én most kukliprédikációt akarok tartani neked. Nem. Csak elszertelnék mordani egyet mászt erről a Bethlenről és kiről talán magad is hallhattál iskolás éveidben. Amint az megvagyom írva, Bethlen Gábor már ifju korában Bocskay fejedelemnek volt egyik legbefolyásosabb és leghebbebb tanácsadója. Mikor Bocskay, ki a bécsi békében nemesi rangra emelte a hajduk népét és megajándékozta őseiket földdel és birtokkal, az ur 1606-ik esztendejében meghalt. Zavaros világ volt egészen 1613 ig. Ekkor lett Erdély fejedelme Bethlen Gábor. Tizenhat esztendőig küzdött a magyar történelemnek ez a ragyogóan fényes alakja, hogy az osztrák zsarnokságtól megszabadítsa a magyart. A beszercebányai országgyűlés 1620 ban még magyar királlyá is választotta, de Bethlen nem koronáztatta meg magát. Az 1621 ik esztendőben aztán Nikolsburgban békét kötött II. Ferdinánddal, amelyben az eladdig üldözött protestánsok vallásszabadságát biztosította. Erről a Bethlenről azt írja a história, hogy protestáns létere egyike volt a legtűrelmesebb fejedelmeknek. A jezsuita Káldy György az ő támogatásával adhatta ki bibliafordítását és az erdélyi katolikus státus megalakulása is az ő érdeme. Pártolta az ipart, a kereskedelmet, a tudományt. Megerősítette a hajdukat Bocskay hitlevelében biztosított jogaikban. Erdély — az akkori Magyarország — az ő uralkodása alatt élte aranykorát.

Leperegnek az évek, mulnak a századok! Három evszázad szaladt le azóta a történelem homokóráján. És akkor lejön a magyar história a magyar szabadságharcok legfényesebb alakjának ivadéka Bethlen István hozzátok Bősziörmény és Dorog népe és bizalmatokat és ragaszkodásotokat kéri tőletek, hogy harcolhasson eretteket, miértünk: Erdélyért, Magyarországért. — Hozzátok fordul, hiszen őseitek együtt harcoltak Pozsony alatt és Egernél és dicsőségesen száguldottak végig egész Felsőmagyarországon. Hová fordulna, ha nem hozzátok Bocskay hajdui, Bethlen katonái.

Érminhályfalván ott áll az oláh, Esztergom mellett a cseh és Szeged alatt a rác. — Azt akarja egykori fejedelmek ivadéka, hogy ez ne legyen így. Ezért viaskodik itthon nap-nap után és a külföldön már egy esztendő óta, harcol Párisban tüzzel, lelkesedéssel, fáradságot nem ismerve, munkát nem kímélve. És most, mikor hazajöhet a nagy temetés után a széldult hazába, hová fordulna, ha nem hozzátok, kiket a mót pimaszság megbotozott

Dorog piacán és az oláh booskor még a minap rugdosott a bősziörményi városházán. Ellopott lovaitok még ott tegenek Várad alatt, tőrítok még ott bögnék Szatmár előtt, a pródi mező után. Jól van ez így? Kérde tőletek a nagy fejedelem dédunokája. Mert ha nincs — akkor adjátok kezembe szeretetek szabályját dorogiak, bizalmatok buzogányát bősziörményiek, hadd merjek a rablóra. Biztatok bennem, ajándékozatok meg ragaszkodásokkal, hadd harcoljak ott, ahol ma még lehet a nemzetgyűlésben. nem magamért — tiértetek.

És erre ti azt feleltétek: nem. Mintha a jó Isten elvette volna tiszta látástokat, megzavarta volna józanságotokat. Nem kell a nagy fejedelem unokája, mert — gróf, úvölti a megkötyagosodott butaság, nem kell Bethlen, mert ur, sipítja a gyalázkodó gyűlölködés. Nekünk csak szegénypartí kell, akinek nagy szegénységében módja lesz 20 koronás

csizmát és 50 koronás plundrát juttatni a szegényeknek.

Szegény dorogiak és bősziörményiek! És erre megválasztottátok — már el is felejtettem kicsodát.

Gondolkozatok csak egy kicsit szeretett felebarátaim, jól van ez így? Ha ezt rendjén valónak látjátok, akkor dobjátok a tűzbe ezt a levelet.

Mi pedig tündödjünk tovább ennek a boldog világnak forgandóságán. — Ama másik Bethlent nem tudta leverni II. Mátyás és Ferdinánd császár egész armádiája sem, ti pedig bősziörményiek, dorogiak és józsaik könnyűszerrel, játékos kedvvel gyűrtétek le a benneteket földhöz és joghoz juttató nagy fejedelem ivadékát.

Egyébként pedig gratulálunk nektek a fényes győzelemhez.

Reitz János.

Holnap lesz a döntés

Szombat délig 32 kihallgatás volt — A Kisgazdapárt összehívhatja a nemzetgyűlést — Ismét mentelmi sérelem

Budapest, július 3. (Nemz. St. tel. jel.) A politikai válság befejezéshez közeledik. Horthy Miklós kormányzó ma folytatta a kijelölt politikai kihallgatását, s döntését vasárnap, de legkésőbb hétfőn hozza meg. A legutóbbi kihallgatások nyomán ismét újabb kombinációk merültek fel, melyek a körüli csucosodnak, hogy a deználás csakis a kormányzópartok egyikének tagjára eshetik, miért is a jövőd kormány ismét csak a koncentráción alapulhat. Ennélfogva az egységes kormányzópartí eszméje újból kezd háttérbe szorulni.

A keresztyén partban tegnap este megjelent Bottlik József kisgazdapárti képviselő, s a part tagjai közötti hangulat után puhatolózt. Ebből mindkét részről azt következtetik, hogy valószínűleg Bottlik kap megbízást a kormányalakításra. Bottlik egyébként, aki régi politikai és rokonszenves, tehetséges ember, mindkét partban nagy népszerűségnek örvend. Bottlik mellett azonban sok szó esik újabban Hadik János gróf miniszterelnökségéről is.

Budapest, július 3. Akik legutóbb tájékoztatták a közvéleményt a válságról, hétfőre jelzik az új miniszterelnök deználását. A kormányzó előtt a kihallgatásra kijelölt 50 politikai közül eddig 32 véleményét hallgatta meg a kormányzó. Tegnap délelőtt a többek között Pekár Gyula államtitkárt, Schlachta Margitot, Gömörey Györgyöt, Kovács I. István államtitkárt és Popovics Sándor volt pénzügyminisztert fogadta a kormányzó. A kihallgatott politikai véleménye szerint a jövő héten feltétlenül megalakul az új kormány, melynek első feladata az ország pénzügyi helyzetének számlálása, s a nemzetgyűlés elé az adójavaslatoknak sürgős betérjesztése. A nemzetgyűlésnek ilyenképen semmiesetre sem lesz nyári szünete.

Budapest, július 3. A kisgazdapárt tegnapi ülésén elhatározta, hogy erőlyesen követelni fogja a nemzetgyűlésnek hétfőre vagy keddre való összehívását, mert egy tagja ellen súlyos mentelmi sérelmet követtek el tegnap este.

Ruppert képviselőt inzultálták

Egy Szappanos nevű tisztviselő fejbevágta

Budapest, július 3. (Nemzeti St. tel. jel.) Ruppert Rezső nemzetgyűlési képviselő ma reggel feljelentést tett a kir. ügyészségen, hogy tegnap este egy Szappanos István nevű tisztviselő a nyit utcán tettelesen inzultálta.

Budapest, jul. 3. A Ruppert Rezső képviselő ellen elkövetett utcai támadás ügyében a kisgazdapárt részéről felmerült kíván-

sággal szemben, hogy a nemzetgyűlést hétfőre hívják össze, a part egyes rétegeiben aggályok merültek fel.

Budapest, július 3. Az államrendőrség Ruppert támadójáról, Szappanos Istvanról megállapította, hogy a

Nem lesz numerus clausus

Budapest, július 3. (Nemz. St. tel. jel.) Haller István kultuszminiszter a pártkörben kijelentette, hogy a numerus clausust, a megkötött számot nem fogják az egyetemeken megvalósítani. Ezzel szemben azonban az egyetemi tanárok figyelemmel lesznek a nemzeti szempontokra, az egyetemek befogadó képességére és a haligatók megbízhatóságára.

Gratz Gusztáv külügyminiszter?

Budapest, július 3. (N. St. t. j.) Gratz Gusztáv dr bécsi magyar követ tegnap Budapestre érkezett, hogy a kormánynak jelentést tegyen a nemzetközi szakszervezeti szövetség megbízottai által adott felvilágosításokról. — Egyeztetni vélik, hogy Gratz budapesti tartózkodása a kormányválsággal is összefüggésben van, amennyiben a külügyminiszterisék betöltésénél esetleg szóba fog kerülni.

Ántánt kulturpolitika

Egy szakközölyünknek a napokban megjelent egyik cikkéből vettük a következő adatokat.

Fiuközéiskoláinkból Csonka-Magyarországon maradt magyar anyanyelvű 86 gimnázium, az elszakított területeken van 99 gimnázium, itt maradt továbbá 16 reáliskola, elveszett 19 reáliskola. Szóval maradt nekünk 102 fiuközéiskolánk, elvesztettünk 119-et. Leányközéiskoláinkból maradt nekünk 28, (ezek közül fővárosi 12), elvesztettünk 23-at. Végül a leányintézetek közül kettő maradt meg nekünk, 9 pedig az ellenségeinké lett.

Már ezek a pusztá statisztikai adatok is sokat mondanak a magyar iskola ezen ágazatának a veszteségéről, amely egyelőre pótolhatatlannak látszik, de sokkal többet, még pedig tanulságotadón, felhőborítón, bosszura-gerjesztően többet beszélnek azok a részletek, melyek kalózsomszédaink rablását kirívóan jellemzik. Az oláh kulturpolitika szerint például a gyulafehérvári ünnepléses határozatokban leszögeztetett nemzeti egyenjogúság a valóságban úgy fest, hogy a magyarok számára, akik az elveszett 13 állami gimnázium közül 12-ben voltak többségben, meghagyták kettőt, a nagyszalontait és a gergyószentmiklósiit s odahelyezték a behódolt magyar tanárokat, a petrozsényit bezárták és 10-et egyszerre átváltoztattak oláh nyelvűvé. Az oláh állam szerint Aradnak (46 000 magyar és 10 000 oláh lakos), Nagyváradnak (az oláh lakosság mindössze 5-6 százaléka), Temesvárnak csak oláh középiskolára van szüksége! A temesvári leányintézetnek a magasabb női műveltség, a finomabb tónus emez évtizedes hajlékait elleték a kátrincásfáták, akiket festett haju és arcu oláh nevelőnők tanítanak a kés- és a villa-haználatai elemeire s kezelnek a családi otthonból magukkal hozott ruháikkal és egyéb élelmszerekkel. S mi van a csehekkel? 7 luteránus gimnáziumot veszítettünk el, ezek közül megmaradt a magyar tannyelvű még 1-ben, 6-ban pedig már lőt, vagy német, pedig a magyar növendékek valamennyiben többségben voltak. 5 leányintézetünk került a zsebrákok kezére: a beszercebányai, pozsonyi, trencsényi, kassai, lőcsei, amelyekben 1089 magyar, 135 német, 43 lőt növendék volt. Ezek közül a trencsényi és lőcsei megszűnt — növendékhiány miatt, a másik 3 működik lőt nyelven. Végül még egy-két szót a szerbekről is. 4 állami gimnázium jutott nekik, amelyekben volt 536 magyar, 216 szerb, 292 német növendék; de azért 2 gimnázium már teljesen szerb, a másik 2-nek még egyes osztályai az idén utóljára magyarok. A verseci főreáliskolát átalakították kettős: szerb-német tannyelvűvé; szerb-tanításra jelentkezett 200, magyartanításra 400 tanuló, de az utóbbiak számára nem engedélyeztek nyilvános tanítást, csak magántanfolyamot.

De elég ezekből a lélekzaboló adatokból, amelyekkel megölhetnénk jó pár hasábot. S ezek az adatok nem a képzelet szüleményei, hanem „haza” kergetett magyar tanárok és tanárnők látták és hallották azokat mint szem- és fültanuk és jelentették Budapesten a közoktatásügyi minisztériumban. Szerencsétlen magyar testvéreim, ti, akik Csonka-Magyarországban lázadtok elszakadt véreink sanyargatásai miatt és ti, akik sóvárogva várjátok a gyalázatos, bitang, kulturhiénák pusztulását, jegyeztek meg ezeket a száraz adatokat mind; ezeket is, meg a többit is valamennyit. Letörülhetetlenül írjátok be, vessétek be emlékezetetekbe, mert „még jönni fog” és jönnie kell egy jobb kornak, amikor fizetnünk kell ez évszázados, élősdi kalózsoknak. És meg fogunk nekik fizetni! Meg úgy, hogy nyomában tüzienger lángoljon, vérpatak ömöljön, halálos vonaglásoktól rendüljön a föld.

És különösen tanuljátok meg most fölül először is azt, milyen nemzetiségi politikát kell ezekkel a Janku és Giskra ivadékokkal szemben folytatni. „Kárhóztok ősapáink”, akik nemes érzések és fenkölt eszmék szolgálatában állva úgy közeliedtek ezekhez a telvekhez, mint a természet tisztos teremtményeihez. Végzetes tévedés volt. Ezek még az állatkörök közt is mélyen alant foglalnak helyet, hiszen ezek nem védik, hanem elpusztítják a saját kulturájukat is. De tanuljátok megismerni másodszer az

ántánt igazi ábrázatát is. Ezt a legrutább komédiajátásra berendezett álortát, mely megvette a világ lelkiismeretét hazug ígéreteivel, bűnös szemfényvesztéseivel és nemsokára — hisztünk az Isten igazságos irgalmában — össze fog roskadni, a porban fog vergődni saját ocsmány és aljas lelkének háborgása alatt. Ez

az ántánt, mely jött az emberi eszmények védelme jegyében s meghal az évezredek emberi műveltség vérszomjas eltiprása miatt. Ez a kulturpolitika az ántánt mindenféle megszegéssel vesztesége közt a történelem későbbi tárgyilagossági itélőszéke előtt a leggyalázatosabb belyeg léssen.

A város vagyona Csáki szalmája

Hogyan uzsorázza ki a város földjét a zsidó bérlő?

Városát szerető két érdemes polgártársunk nem nézhetle már azt a garázdálkodást, amit egyik zsidó bérlő a város bérleményin folytat. Teljesen önzetlenül és csak a város érdekét tartva szem előtt, Hubert Ottó kormánybiztos-főispán elé terjesztették ezt a botrányos, de nem egyedül álló esetet. Meg vagyunk róla győződve, hogy a kormánybiztos már jól ismert erélyével fog belenyulni a dologba s meg fogja védelmezni a köz érdekét. A beadvány így hangzik:

Méltóságos Főispán ur!

Mint Debrecen sz. kir. város fizető polgára, polgári köteleiséget vélek teljesíteni, mikor bejelentem Méltóságodnak az alábbi esetet.

A Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező u. n. Veker-pusztát Grünfeld Zoltán debreceni lakos bérel a várostól s a bérleti szerződésben benne van ama lényeges feltétel, hogy a bérlemény 1/3-át fekete ugarnak tartozik kihagyni, mely szerződési pont magyarázatát abban leli meg, hogy a birtok nagyobb-része sivő homok, amely kellő trágyázás hiányában csak kellő pihentetés által tartható termőképes állapotban.

Az is szerződési kikötés, hogy épületeket kellően gondozni tartozik, s a karban tartás költségeit a bérlő fizeti.

Villamos kalauzok a főispánnál

A debreceni Helyi Vasut alkalmazottainak ötagu küldöttsége járt tegnap d. e. lapunk helyettes szerkesztőjének, dr. Zádor Károlynak vezetésével Hubert Ottó városi kormánybiztos főispánnál, aki előt feltárták siralmas anyagi helyzetüket, s eladták, hogy 3-6 tagu családjukkal havi 610-630 koronából kell megélniök. A Helyi Vasut igazgatóságához június 10-én memorandumot nyújtottak be, amelyben kérték fizetésüknek 60 százalékkal való felemelését. A memorandumra az igazgatóság azt válaszolta, hogy az új termés után szándékozik az alkalmazottak helyzetén javítani. Arra kérték a főispánt, hasson oda, hogy az igazgatóság jogos kérelmüket teljesítse, mert teljesen el vannak adósodva és ki vannak éhezve. Hubert főispán figyelemmel hallgatta végig a villamos kalauzok panaszát, alaposan tájékozódott anyagi helyzetükről és biztosította a küldöttséget jóindulatu támogatásáról. Hangsúlyozta azonban, hogy erőszakos lépésre semmi szín alatt se engedjék ragadtatni magukat, mert minden rendezavaró akciót kíméletlen kézzel fogna elfojtani. A küldöttség megelégedetten és köszönettel fogadta a főispán választát, aki nyomban magához hívatta a Helyi Vasut igazgatóját.

Mennyit keres az ócskás zsidó?

Kaptuk a következő levelet: „Tekintetes Szerkesztőség! Amikor leveletem írom a tek. Szerkesztő urnak, az összes lakatos és gépész kisiparosok panaszát tolmácsolom. Vas anyag ma üzletekben nem levén, mondhatni mind a Szepességi-utcán egy zsidótól vásároljuk be az iparunkhoz szükséges vas anyagokat, aki a háboru előtt és alatt 4 fillérért kg.-ként 100 meg 100 métermázsányi anyagot halmozott fel és most 10, meg 12 K-vel árulja kg.-ként. Hát nem égbekiáltó gazság ez? S az ilyen gazember elkerüli a hatóság figyelmét, mert hogy ha még 2-3 K-ért adja, ami a beszerzési árnak 50 szerese, hát még rendben van, de hogy 250 szerese áron adja, ez hallatlan. Ezért, ha a legkisebb lakatos munkát is végezzük,

százasokba kerül, mert a hozzávaló ócskavasért 10-12 K-t kell fizetnünk kg.-ként. Ezt kérnénk mi a megfelelő fórumnak, árvizsgálóbizottságnak vagy rendőrségnek a tudomására hozni. Azonkívül az Üzletvezetőség figyelmét is fel lehetne hívni, hogy ez a diszpédány a MÁV. kocsijainak a kerekeit, puffereket, járgánykerekeket, mi joga árulja kg.-ként 10-12 koronáért? Tisztelettel: A debreceni keresztény géplakatos mesterek szövetele.

A debreceni iparosok és az egyetemi építkezés

Az egyetemi építési bizottság tegnap ülésén elhatározta, hogy a debreceni épületasztalos és lakatos iparosok által kérelmezett munkákat nekik adja ki. Az ülésen, melyen dr. Tóth Lajos államtitkár elnökölt, jelen voltak Schwáby Lajos miniszteri tanácsos, Jeszenszky Sándor miniszteri titkár a kultusz-minisztérium, Hubert Ottó főispán, Márk Endre polgármester, dr. Magoss György tiszti főügyész, dr. Csűrös Ferenc közm. tanácsnok, dr. Tóth Emil közrend. tanácsnok, Acél Géza főmérnök a város, Balthazár Dezső püspök, Dicsőfi József lelkészelnök az egyházkerület és Puskás Kálmán műszaki főtanácsos az államépítészeti hivatal képviselőitében. Ott voltak továbbá Korb Flóris építőművész, Kenézy Gyula, Kun Béla, Tóth Lajos, Darkó Jenő, R. Kiss István egyetemi tanárok. Az ülés a késő délutáni órákban ért véget.

Elitelték Vági István tolvajait

Ma itélkezett a törvényszék Uffalussy József elnökle alatt Jenei Imre és Balog Ferenc rendőrök és Pogáder János házmester felett, akik Vági István direktóriumi tag Piac-u. 26. szám alatti lakásáról Vági szökése után a leltározás alkalmával több holmit és értékes dolgot elvittek. A törvényszék mind a háromukat 1 és fél évi börtönre mint fő, és 5 évi hivatalvesztésre, mint mellékbüntetésre ítélte. dr. Eöry ügyész megnyugodott az ítéletben, de a vádlottak fellebbeztek.

HIREK

Menekült diákok

panaszos kiáltása süvit felénk az arany kálással ringatózó délibábos rónaságon. Pestről hangzik a jajkiáltás, a aunaparti fővárosból hol bezárták az iskolák kapuit, beszüntették a jótékony akciók működését s a diákokat hazaküldték a szülői házhoz, az édes otthonba pihenni, vakációzni... Micsoda öröm, micsoda boldogság van ilyenkor a családban! Tíz hónapi távollét után hazatér a család reménye, büszkesége s két hónapig otthon becézik, dicsérik, cirógatják, szeretgetik. Boldog a család, boldog a diák egyaránt... Oh, de hová, kihez menjenek a menekült felvidéki, délvidéki és erdélyi diákok? Kiüzték, elkergették őket a szülői házból, a drága, édes otthonból s most mint a hazdtlan, kivert földönfutóknak még mindennapi kenyerük sincsen. S mégsem alimizsát kérnek, nem szeretetadományt. Dolgozni akarnak, s munkájukkal, szorgalmukkal, becsületességükkel egy parányi otthont, egy szemernyi meleget, egy kis megértést, szeretetet a falusi néptől akarnak kiérdemelni. A tősgyökeres, fajmagyar népnél keresnek menedéket azok, akik magyarságuk miatt lettek honatlanokká... Hisszük, hogy a cserépszindelyes, nádfődeles fehér kis házakban meghallják a menekült diákok jajkiáltását s munkájuk ellenében otthont adnak nekik...

— A mi örömlünk. Nem titkolhatjuk el olvasóink előtt a fölötti örömlünk, hogy a miniszterelnök az Országos Papírelosztó-Bizottságba Debrecenből lapunk felelős főszerkesztőjét, dr Komlóssy Imrét nevezte ki, s a kompenzációs újságpapirnak Debrecenben való szétosztásával bízta meg. Az erről szóló hivatalos okmányok tegnap érkeztek meg hozzánk. A kitüntető megbízatás és kinevezés a „Hajdúföld“ önzetlen hazafizágtól irányított munkájának elismerését jelenti.

— **Lemondott a polgármester.** Márk Endre polgármester tegnap délelőtt tisztelgett Hubert Ottó kormánybiztos-főispánnál, akinek bejelentette, hogy polgármesteri állásáról lemond és kéri fogja nyugdíjazását. A főispán még nem döntött az ügyben.

— **Menekült diákoknak gazdaságokban, uradalmakban, polgári családoknál munkafelügyelői, ellenőri állásokra való meghívását és elhelyezését** készséggel közvetíti a „Hajdúföld“ szerkesztősége.

— **Elhalasztották a közgyűlést.** A városi közgyűlést Hubert főispán a halastavak és a közlelési lakarekpenztár ügyeinek tüzetes előkészítése céljából folyó hó 14-ére halasztotta el.

— **Megkezdik a barakkok építését.** A két városi barakk átépítését az építési bizottság a legközelebbi napokban megkezdte. A barakkok tudvalevőleg a menekültek elhelyezésére fognak szolgálni.

— **A városi nyugdíjasokat felhívja dr Miszti Károly tanácsjegyző,** hogy cipőutalványaik átvétele végett haladéktalanul jelentkezzenek nála, mert cipőutalványaik f. hó 5-ikén túl nem fogják beváltani.

— **Gábor Áron emléke.** A debreceni Székely Társaság folyó hó 11-én vasárnap d. e. 11 órakor tartja évi rendes közgyűlését, melyen Gábor Áronról, a székely ágyúhősről emlékbeszédet tart Gy a l ó k a y Jenő tüzér alezredesten. A lánglelkű székely katoná emlékének felújítása a ki a 48-as szabadságharcban néhány hét alatt ugyszólván a sem niből ágyúöntővéket teremtett s megszervezte a székely tüzérséget, különösen aktuális a mai időkben s ezért a Székely Társaság erre az alkalomra szívesen látja városunk hazafias közönségét. Az ünnepély a vármegyeház dísztermében lesz.

— **Az Általános Forgalmi Bank Részvénytársaság igazgatója** a Wessprémy Zoltán ny. főispán elnökelete alatt tartott tegnapi ülésében Bodnár Géza főtitkár elnököt igazgatóvá, Fischer Jakabot az áruosztály elnökévé, valamint Horváth Ernő főtitkárát cégjegyzővé és Madár Ernő főtitkárát főkönyvvizelővé léptette elő.

— Az „Arany János Társaság“ rendezte havi ülést július 5-én, hétfőn délután 6 órakor tartja meg az elnök lakásán. (IV. Török-Bálint-u. 18. l.) A bizottságok vezetőit föl-hívjuk, hogy munkaprogramjait hozzák magukkal.

— **Köszönetnyilvánítás.** Szeretett jó feleségem és édes anyám Tóth Józsefné Pethő Róza temetésén megjelent rokonaink, barátaink, jó ismerőseink, ugyszintén a Máv. Egyelértés dalkör, a máv. megjelent összes hivatalnokai és más alkalmazottai, kik a mi nagy bánatunkban oly nagy mértékben osztozni szívesek voltak, s a mi elhunyt kedvesünk ravatalára koszorút vagy virágot küldeni kegyeskedtek, fogadják halás szívünk őszinte köszönetét. — Debrecen, 1920 július 3. — Tóth József és családja.

— **Miket csinál a lakáshivatal?** Julius 2-iki fenti c. cikkünkre vonatkozólag dr Kerlész Endre ügyvéd kéri az alábbiak közzétételét: Szarvas Péter háztulajdonos képviselőjében Csapó László bérlővel szemben nem vesztettem, de nem is vesztettem el sem a lakáshivatalnál, sem a járásbírósnál egyetlen pert sem, mert ilyen pert soha nem is indítottam. Idézett levelem vége egyébként a következőképen hangzik: „Érdekes, hogy az ön legfőbb kívánsága, hogy a lakást akárki más kapná meg, csak a háztulajdonos ne, — nem sikerülhetett.“

— **Beiratás.** A debreceni nyilvános m. polgári fiúiskolájában (Csapó u. 58.), a jövő tanévre szóló előzetes beiratások d. e. 9-12 ig eszközölhetnek.

— **A debreceni aranyifjúság** az Arany Bika dísztermében nagyszabásu nyári bál-estélyt rendez július hó 4-én, vasárnap este 7 órai kezdettel, melyre a város leányait és fiait tisztelettel meghívja a Rendezőség. Rácz Laci teljes zenekara játszik.

— **Köszönetnyilvánítás.** Most már boldog emlékeztető, drága jó gyermekünk Nyilas Juliska temetésén megjelent kedves rokonaink jó ismerőseink és barátaink, kik a mi soha elnemululó fájdalomunkban oly osztatlan részvétellel osztoztkodni szívesek voltak, ravatalára a szeretet és megemlékezés virágait oly bőséggel ontották vigasztaló szavaikkal, a mi szívünk rettentő sebeit gyógyítani igyekeztek, fogadják ez utón is legforróbb köszönetünket Debrecen 1920. július 3-án. Nyilas István és felesége Öry Julianna.

— **Megjelent a Vasuti Menetrend,** kapható minden újságosnál és a kiadóban: Csapó-utca 10 szám.

— **A női felső ker. iskolák és ker. szaktanfolyamra** beiratkozni naponként 9—12 óráig lehet, Egyház tér 2. — Az iskolával internátus kapcsolatos.

— **Harisnya gyáram üzemet,** mely 1915 óta a nyaghiány miatt szünetelt, újra felvettem és egyelőre kövekező cikkek gyártásával foglalkozom, mely cikkek detail eladását a Piac u. 18 (Tisza palota) üzletben már meg is kezdtem: Női harisnya párja 70 korona, fekete, barna, fehér, szürke. Gyermek- patent harisnya 40—117 koznáig, barna, fekete, fehér. Gyermek fuszekli 47—78 koronáig különböző nyersnekben. Férfi fuszekli 50—60 koronáig nyers és színesben. Teljes tisztelettel Berlyás Emil.

— **Katonai, kereskedelmi és magánirodák** figyelmébe ajánlom irodaberendezési raktárom, ahol minden a legújtanysabb árban lesz ki-szolgálva. Antalfy könyvkereskedés, Szent-Anna- és Varga-u. sarok.

— **Magyar muzsa irodalmi és művészeti** folyóirat számonként is kapható Antalfynál, Szent-Anna-u. 13.

— **Felhívtnak a debreceni mezőgazdasággal** foglalkozók, hogy az öket illető pipadohány mennyiséget e hó 8 ig annyival is inkább váltsák ki egyesületi titkárunknál, (Piac-utca 61. sz.) mert azontul igényeik figyelembe vételni nem fognak. — Debreceni Gazdasági Egyesület.

— **Harisnyakötő gumi, gumi harisnya** mérték után, Nadrágtartó, vizelet tartó, Női pessárium, Olla, Neverip, Hőmérő, Jégtömítő, Gumipárna, Gyermek gumi, S.ülészeti vatta, Sérvkötő, Haskötő Vitáriusnál Piac-u. 16.

— **Nyolc koronáért** ujjaalakítom nyak-kendőt. Rákóczi 23.

KIS HIREK

Felrobbantott a villám egy lőpor-gyárat München közelében. A gyár egész épülete a levegőbe röpült. A nagy robbanástól megreszkedtek a környékbeli házak és sok száz ablak betört. Hogy hány emberélet esett áldozatul még nem tudni.

Letartóztattak egy pesti mérnököt Prágában. Különbféle aranyneműeket találtak nála nagy mennyiségben. Csak aranyóra-lánc volt a bőröndjében harmincot. Kutatják, honnan szerezte.

Ünnepélyesen fogadják a honvédelmi miniszterium kiküldöttét a határon a Szibériából hazatérő hadifoglyokat. Az első szállítmány július elsején érkezett Triestbe.

Vigan falatozott az előkelő étterem-ben Nagy Vil, a „beörökírly“, amikor a detektívek felismerték és letartóztatták. Vil alapította az alkalmos lakásnyitási iskoláját. Tanítványai nagyrészt már régebben hívőse kerültek.

Visszavágnak az erdélyi szászok is a magyar „szarnok-ág“ alá. Atkozzák áruió vezetőiket, akik annak idején a szász nép nevében, de megkérdése nélkül, a szégyenletes medgyesi határozatot hozták s az oláh bocskor igájába hajtották őket.

Örömmünetet ültek a lévai gaz zsidók — mint az Uj Lap írja — a békeszerződés aláírásának napján. Csehek dicsőítése és magyarok gyalázása volt a program. De hiszen: lesz még szőlő, lágy kenyér, lesz még a kutyára dér!

Nagyban hamisítják a cseh bankót, különösen az uj 5000 koronást. Százmillióra becsülik a forgalomba hozott hamisítványokat.

Két korona egy eső tengeri Pesten. Gödöllőn nyaral a kormányzó, hogy állandóan érintkezhessek a közeli fővárossal. Kabinetirodája is kiköltözik. Az államfőnek nincs igazi pihenője.

Megkezdtek az előmunkálatokat a Duna-Tisza csalornánál. Nagyon sok munkanélkülinek fog megélhetést nyújtani ez a nagy-arányu közmunka.

Nagy kárt tett a jég a Balaton mel-lett, különösen a szőlőben és gabonában.

— **A városi muzeum történelmi és nép-**rajzi osztálya, ugymint képtári osztálya, a nyári iskolai szünet alatt is minden vasárnap díj-talanul megtekinthető. D. e. 9—12, d. u. 2—4 óra közt. Iskolák, társaságok, áutatók hétköznap is. Az oláhok kivonulása óta (márc. 21.) a képtári osztálynak edlőn 2700 látogatója volt. Több tanár és tanító az évszázó vizsga előtt elvázta növendékeit a muzeumba. Így összesen 20 osztály 889 növendéket hallgathatta a muzeum óráinak a tanulók értelmi felfogásához alkalmazott magyarázó előadásait.

SPORT

A Kispesti Athletikai Club Debrecenben. Ritka sporteseményben lesz része Debrecen közönségének holnap, vasárnap, amikor a fővárosi bajnokság második-helyezettje fog játszani a DTE. csapatával. A KAC-ban több reprezentatív játékos is játszik, mint Varga Lajos és Eiserhoffer balöszszekötő. Kiváló erők még Jenny centercsatár. Jászvás balszél és Boldog jobbszél. Előtte a DTE 1 b. a MTK. 1 b-vel játszik. A mérkőzés a nagyergei sport-telepen lesz.

A K. A. S. El Kisvárdán. A KASE. vasárnap Kisvárdára rándul le, ahol a Kisvárdai S. E. tel fog játszani. Virely Kálmán, a DEAC tehetséges atlétaja a MASz. által rendezett ifjúsági bajnokságon 800 méteren második lett 2 perc 13"2" idő alatt.

Birkózás. Értesitem a DTE., DKASE., DEAC., DMTK., DVSC., valamint az összes katonai sport egyesületek birkózó szakosztályának vezetőségét, hogy f. hó 10-én az Éb-redő Magyarok Egyesülete, f. hó 17—18-án a Budapesti Athletikai Club, 25-én pedig a Miskolci Vasutas Sport Club által rendezendő Birkózó versenyre szorgalmasan készítsék elő s nevezéseiket velem mielőbb tudatni sziveskedjenek. Paulovich Pál kerületi előadó.

KÖZGAZDASÁG

A HAJDUFÖLD VASÁRNAPI
MELLÉKLETE
ROVATVEZETŐ
BIRO PÁL

Zöld internacionálé! Nemzetközi gazdaszövetség!

A világrontó nemzetközi elemek, úgy látszik, nem akarnak nyugodni, nem tudnak abba beletörödni, hogy a nemzetközi jelszó büverejét elveszítette. Mivel a munkásság java már ott hagyta a nemzetköziség fellegvárát és nemzeti alapra helyezkedett, kísérletezéseket folytatnak az irányban, hogy vajjon mely tömeg volna alkalmas ezen hóbortos internacionálistáknak hatalmi eszközül szolgálni.

Ugy látszik, így jutottak azon gondolatra, hogy jó volna a világ gazdasádmát egy nemzetközi táborba szervezni. A recept a régi, csak az orvosság, amit be akarnak adni, más színű. Eddig vörös volt, most hadd legyen zöld, hát ha ez a szín jobb családeknek bizonyul.

Fölállítják főcéljának a mindég kapós anyagi érdek megvédését, mely lényegében rendesen mellék- és utolsó, míg a tulajdonképeni főcél, hogy kisebbségük dacára világuralomra jussanak, eltitkolják.

Elég volt egy nemzetközi szervezet; drága tandíjat fizettünk nem csak mi magyarok, de drága lesz az még a magát győző félnek tartó ántátnak is.

Eltekintve attól, hogy eddig a nemzetközi eszmékkel ily szomorú tapasztalatokra tettünk szert, semmi létjogosultsága nincs és nem is lehet ilyen szervezetnek.

A történelem nem egy esete bizonyítja, hogy csak erős nemzeti szervezet állhat fenn és működhet üdvösen, tartós eredménnyel. Nincs talán két nemzet gazdasádmát, melynek közös célja volna, mert pl. a dán mezőgazda egész más irányban termel és működik, mint a magyar, mi viszont más irányban, mint az olaszok stb. Azonkívül az egyes országok nemcsak gazdákból állanak, hanem más foglalkozású és hivatású egyénekből, mely osztályokra az egyes országok gazdái már csak faji és nemzeti szempontból is tekintettel kell, hogy legyenek és vannak is.

Az egyik országban a gazdasádmátom kisebbségben, a másikban többségben van, tehát nem lehet tisztán akár a kisebbség, akár a többség anyagi előnyeit az egyes nemzetek más osztályainak rovására előmozdítani, ami pedig egy nemzetközi szervezet révén megtörténik.

Ha pedig megnézzük, hogy honnan fúj a szél, könnyen rájöhettünk a kulisszatitkokra.

Svájcban vetették föl az eszmét. Hogy miért ép ott, könnyen megállapítható, hiszen Svájc eddig is a nemzetköziségből élt, továbbra is abból akar élni, tehát náluk önérték, öncél. A második lelkes híve Bajorország, melyről tudjuk, hogy az egész Németországban ez az ország volt a vörösök egyik főfészke, mert ott volt mit enni és hará-

csolni. Most újabban azután az osztrák agrárpárt címe alatt repült világgá a zöld maszlag. (A szint jobban nem is választhaták volna, mert tényleg zöld eszme.) Nos, az osztrák kóstolóból már csömörig elég volt, nem kérünk többé belőle. De akárhonnan jön egy nemzetközi eszme ily mederben, nem jöhet egy a nemzetét, hazáját szerető és becsülő egyéntől, hanem csak a nemzetközi faj egyik exponensétől vagy hasonló eszmékkel fertőzött hazaárulóktól.

Ha azonban a nemzeti és faji szempontot is félretesszük és tisztán az egyetemes emberiség szempontjából vizsgáljuk, akkor sem engedhető meg, hogy egy ily nemzetközi szervezetben rejülő óriási erő és hatalom a szervezet három-négy tagu páholytestvéreire ruháztassék. Itt az amszterdami nemzetközi határozat. Nem a hatalmi tulkapás netovábbjára, hogy egy pár jött-ment akarnak egy országot, egy egész nemzetet akar megbénítani, egy külföldön élő, a büntető igazságszolgáltatás elől menekülő sőpredék rosszakaratu félremagyarázása alapján.

Nos, zöld internacionálé, bár mily hangzatos az eszméd, nem kérünk belőled, boldogítsd csak az osztrákot a vörössel együtt, s ha majd közzéjük jön a fehér és nemzeti színű lesz, akkor talán beszélhetünk, de egész más dolgokról.

A magyar gazda hazáját, földjét és fáját szereti. Ilyen és hasonló maszlagoknak nem ül fel.

Piszkey Árpád.

Felhívás kereskedelmi őrlés tárgyában

A debreczeni kereskedelmi és iparkamara felhívja érdeklődését, hogy a közlelmezési miniszter a kereskedelmi őrlés tárgyában felhívást bocsátott ki. A felhívás értelmében azok a malomvállalatok, melyek kereskedelmi őrléssel (gabonavásárlással és liszteladással) kívánnak foglalkozni, ezen igényüket legkésőbb f. évi július hó 15-ig tartoznak bejelenteni a közlelmezési minisztériumnál. (Budapest, IV. Eskü-tér 1. III. em. 10. sz. a.)

Kereskedelmi őrlést kizárólag csak azon malomvállalatok folytathatnak, amelyek fenti bejelentés alapján a közlelmezési minisztériumtól kereskedelmi őrlés folytatására írásos engedélyt kaptak.

Ezen engedély kizárólag csak azon malomtelepeknek adható meg, amelyek vámorlással egyáltalán nem foglalkoznak, illetve azt a kereskedelmi őrlésre vonatkozó engedély vételekor haladéktalanul beszüntetik és kötelezik magukat arra, hogy minden kereskedelmi őrlés céljából a malomba érkező terménykészlet 20 (husz) százalékát természetben a közlelmezési miniszter rendelkezésére bocsátják közfogyasztás céljára a termelők által közcélokra beszolgáltatandó termények rendeletileg megállapított árak ellenében.

A kereskedelmi őrlés a szerződéses (közfogyasztásra szánt buza, rozs, kétszeres, árpa stb. feldolgozására vonatkozó) őrlést nem érinti tehát kereskedelmi őrléssel foglalkozó malom is kaphat szerződést a közfogyasztásra szánt termények feldolgozására.

A kereskedelmi őrlést végző malomok fentemlített terménybeszolgáltatási kötelezettségének mikénti teljesítése a helyszínen fog ellenőriztetni.

Az állami telepek faiskolai cikkeinek drágulása. A faiskolai termények értékesítése tárgyában a csekély készletre, valamint a nehéz szállítási viszonyokra való tekintettel a földmívelésügyi kormány egyik legújabb rendelete akként intézkedik, hogy az 1920. év őszén kiosztásra kerülő faiskola stb. termények kiadására vonatkozó folyamodványt vagy megrendelést az állami telepek közvetlenül nem fogadhatnak el és az ily irányú megkereséseket a telepek saját hatáskörükben kivétel nélkül elutasítani tartoznak. Ezek szerint az állami faiskolák cikkeiket igénylők csak a földmívelésügyi minisztériumhoz benyújtandó kérvénnyel juthatnak ezekhez. Ugyanezen rendelet szerint a faiskolai termények előállítás költségeinek nagymérvű emelkedésére való tekintettel a faiskolai terményeknek legutóbb az 1918. évben megállapított árai az 1920. év tavaszi értékesítési időtől kezdődőleg további intézkedésig 200 százalékkal felemeltettek.

Cséplő- és aratógép tulajdonosok figyelmét felhívjuk, hogy akiknek gépeik javítására és kezelésére szakemberekre szükségük van, eziránt bennünket felkeresni sziveskedjenek. Debreczeni Gazdasági Egyesület.

Az állatforgalom korlátozása. A földmívelésügyi miniszter az állatállomány megvédése és fejlesztése érdekében felnyitotta azt a háboru alatt érvényben állott rendelkezést, hogy 3 éven aluli üszöket és szopós üszőborjúkat, továbbá 8 éven aluli teheneket külön miniszteri engedély nélkül sem vasuton, hajón vagy közforgalmu gépkocsin szállítani, sem — kényszervágás igazolt esetét kivéve — fogyasztás céljaira levágni nem szabad.

— Értésítés. A városi számvevőség újlag értesíti a debreczeni szőlősgazdákat, hogy a fennmaradt rézgálicz utalványukat újabb jelentkezőknek adja ki.

Minthogy több rézgálicz az idén már nem érkezik, aki a rézgáliczra igényt tart, az utalvány kiváltáshoz saját érdekében mielőbb jelentkezzék. (Városháza emelet 17 sz.)

— Mezőgazdák figyelmébe. A mezőgazdasági munkaközvetítő hivatal felhívja mindazon mezőgazdákat, kiknek bármily nemű mezőgazdasági munkásra szükségük van, ezen igényüket sürgősen jelentsék be a munkaközvetítő hivatalnál Miklós utca 23. sz. a., hogy munkakeresletüket kellőképpen és idejekorán kielégíteni tudjuk.

— Mezőgazdasági munkások figyelmébe. A mezőgazdasági munkaközvetítő hivatal felhívja jelenleg hely nélkül állókat vagy akik helyüket megváltoztatni akarják, sürgősen jelentkezzenek saját érdekükben a mezőgazdasági munkaközvetítő hivatalnál Miklós utca 23. sz. a., hogy részükre a megfelelő alkalmazást idejekorán biztosítani tudjuk.

Törvénykezés

Meglopott őrnagy. Ma vont a felelősségre a törvényszék Arvai Imrét, Vodilla Mihályt és Szakáll Bálintot, akik Marrusinszky őrnagy lakásáról fegyverek utágye alatt háziartási eszközöket loptak a kommunizmus alatt. A törvényszék Arvait másfél, Vodillát egy, Szakállt fél évi börtönrre ítélte.

Mezei István a bíróság előtt. Mezei István a Garay-utcai gyilkos, a jövő héti első napjában, valószínűleg szerdán fog felelni a statáriális bíróság előtt gyilkos tettéért. A vádat Baróthy Zoltán ügyész fogja képviselni, míg a tárgyalást dr. Kessertő Lajos törvényszéki elnök vezeti.

Színház

* **Cigány.** Pénteken este Szigligeti „Cigány” ját elevenítette fel a Vigszínház. Jól vette, hogy régi színműirodánk e kiváló termékét újra színrehozta, amelyben Szigligeti-nek költői erényei is nagyobb mértékben nyilatkoznak meg. Vannak nekünk jeles alkotásaink szép számmal, anélkül, hogy léha operettek, trágár bohózatok, nemzetietlen fércelmények végtelen sorozatát kellene unosuntalan végigszenvednünk. Az előadás eléggé sikerült. Ki kell emelnünk különösen **László Gyula** főszerepét, amely mindenestre az egésznek a legértékesebb eleme volt. Ezt, a már népfajlag is nehéz szerepet, az öreg Zsiga cigány alakját külsőleg, belsőleg úgy alakította, hogy teljes elismerést érdemelt, amit meg is kapott. A másik nevezetessége volt az estének **Bakoss Sarolta** Rózsija. Először játszott végig teljes szerepet a nyilvánosság előtt, még pedig egy igen nehéz szerepet és el kell ismernünk, feladatát jól oldotta meg. Hiszen kétségtelen, látszik rajta a gyakorlat hiánya, a kezdő tapogatózása, de ezek kis fogyatkozások, melyeket az állandó munka és tanulás le fognak koptatni. De aki olyat tud először produkálni, amilyen volt az örülési jelenetben **Bakoss Sarolta**, hol felszállt teljes erővel művészetének fényére és megmutatkozott elmélyedő foglalkozásának, az emberi lélek elemzésének szorgalma, arra kellő kitartás mellett szép jövő vár s attól mi, közönség, szépeket, igaz élvezetet várhatunk.

Színházi és mozgószínházi irodák jelentése.

* **Ma délután Tisza Karola** lép fel a Sztambul rózsája operetben. Előadás kezdete 5 óra, mérsékelt helyárak.

* **Bukow,** a székelyek hóhéra c. erdélyi történet, mely tegnapi előadásával páratlan hatást keltett, ma fokozott érdeklődés mellett kerül színre.

* **Hétfőn Bakoss Sarolta** felléptével a Cigány népszínműt adják.

* **Leányvásár,** operett reprisére készül az operett-személyzet. Bessyt — Tisza Karola, Lucy — Vizvári Elza, Miggles Tomot — Kun Sándor, Fritzet — Kormos játszák. Kedden és szerdán kerül színre.

* **A budapesti Belvárosi színház vendégjátéka.** Ritka műélvezetben lesz része a debreceni közönségnek pénteken, szombaton és vasárnap. Dr. Bardoss Arthur igazgatónak személyes vezetése mellett fog vendégszerepelni a Belvárosi színház művészgárdája: Bajor Giza, Petheő Attila, Mattány Antal, Erdődy Jenő és Dvorzák Baby. Pénteken és szombaton Schönhernek, a német nyelv egyik legnagyobb élő írójának a Grill Grillparzer díjjal jutalmazott „Gyermektragédiá”-ja kerül színre. Vasárnap Sloboda Károlynak szellemes és briliáns vigjátéka: a „Három csésze tea”. Jegyelővét.

* **Ravengár II.** kalandortörténet ma utoljára az Apollóban. — Az U aniában utoljára a nagyhatású 9 ik parancsolat című 5 felvonásos dráma Olaf Fönns főszereplésével. — Az Arany Bika moziban a Bűnbánó anya című francia filmdráma René Cresté főszereplésével. Előadások 3, 5, 7 és 9-kor.

* **A páncélszoba titka,** detektívtörténet 5 felvonásban. Az Urania helyett hétfőn mutatja be az Arany Bika mozi.

* **A végzetes nyakék,** szerelmi dráma 5 felvonásban hétfőn az Apollóban.

— **Ipari munkaközvetítés.** A debreceni Hatósági Munkaközvetítő Hivatalnál a következő munkások kaphatnak foglalkozást: 69 férfi szakmunkás helyben, 40 vidéken. 1 szakmunkásnő, 95 segédmunkás férfi, 15 nő. Tanoncul keresnek helyben 17, vidéken 2. Foglalkozást keres: 66 férfi szakmunkás, 1 szakmunkásnő, 23 férfi segédmunkás, 3 nő. — Az elsorolt alkalmak és keresletek közül bárki valamelyiket elfogadni óhajtán, sürgősen jelentkezzenek a „Hatósági Munkaközvetítő”-nél Miklós-u. 23. sz. a.

APOLLO
Vasárnap
Csak 16 éven felüliek nézhetik
Ravengár II.
II. rész:
Ravengár fogsága
Kalandor történet 6 felvonásban.
Főszereplő: Gráce Darmond.
Előadások 3, 5, 7 és 9-kor.

URANIA
Vasárnap
A kilenczedik parancsolat
Dráma 5 felvonásban
Főszereplő:
OLAF FÖNSS,
EBBA THOMSEN
Előadások 3, 5, 7 és 9-kor.

ARANY BIKÁ MOZI
Vasárnap
FRANCIA FILM
A bűnbánó anya
Dráma 5 felv.
Főszereplők: René Cresté, Yvette Andreyor.
Előadások 3, 5, 7 és 9-kor.

Kisbirtok
12 katasztrális hold tanya nélküli aljhomok köves uton 12 kilométerre eladó, Dezső László irodája Maróthy-utca 19. sz.

A Gyapjuforgalmi Részv.-társaság
Debreczen, Hajduböszörmény, Tetétlen, Földes, Petneháza, Téglás, Bagos, Hencida, Hosszupályt, Komádi és Nagyivánd területén az 5 q-on aluli gyapjútételek átvételével szövetkezetünket bizta meg. Felkérjük tehát mindazokat, akik ilyen gyapjútételek felett rendelkeznek, hogy bejelentéseiket irodánkban **Király-utca 2 szám alatt** tegyék meg.

Tiszavidéki Mezőgazdák Szöveth.

Eladó villatelvek
Bárczy-utca 7, Komlóssy-ut 4 és Poroszlav-ut 1. alatt együttesen mintegy 3000 négyszögöl telek a rajtalevő épületekkel és színekkel
Értekezhetni Egyetemi Építkezés vállalati irodájában. Telefon szám 610.

Eladó házak
Vagyonrendezés folytán szabad kézből eladók a:
Szent Anna-utca 36 sz.
Simonffy-utca 19. számú
Veress-utca 19. számú.
Felvilágosítást nyújt: Dr Polgár Dániel ügyvéd irodája Piacz-u. 42. sz. alatt.

Kovácsés Kazánszenet, Akác műfát, Romancementet, Tüzi-fát vagonféltelhen és méter-mázsánsként azonnali szállításra ajánlok
Polyánszky Oreszt tüzifa és szénkereskedő
Szoboszlai-ut 1. sz. Miklós-utca végén.
Vidéki rendelést is eszközölk.

Kiadja: **MAGYAR NEMZETIKÖNYV- ÉS LAPKIADÓVALL. R.-T.**

Családi ház
Rákóczi és József kir. herceg-utcán, azonnal beköltözhető lakással eladó Dezső László irodája Maróthy-utca 19.

Árverési hirdetmény.
A debreczeni református egyház az 1920. július hó 12-én, hétfőn délelőtt 9 órakor az egyház tanácstermében, Egyháztér 17. sz. a. tartandó nyilvános magánárverésen eladja:
1. A debreczeni Széchenyi-u. 8. szám a. házat, kikiáltási ár 470.000 korona.
2. Hatvan-u. 43. sz. a. házat, kikiáltási ár 240.000 kor.
3. Hatvan-u. 1-3. sz. a. nagy bérházat, kikiáltási ár 6.000.000 kor.
Ugyanezen alkalommal a beérkezett utóajánlatok folytán **utóajánlati árverésen** eladja a ref. egyház:
1. A Péterfia-u. 19. sz. a. házat, kikiáltási ár 320.000 kor.
2. Az Egyma'om-u. 9. sz. a. házat, kikiáltási ár 135.000 kor.
Az ingatlanok a kikiáltási áron alól nem fognak eladatni.
Az árverési feltételek a gazdasági gondnoknál, az egyházi ügyvédnél és az egyházi hivatalban (Egyháztér 17. sz. a.) megtekinthetők. Ez utóbbi helyen 10 koronáért megszerzhető.
Debreczen, 1920. július 2.
Az árverést fogantatosítandó küldöttség.

Mindenemü kalaptisztítást és alakítást elfogad
M. Nagy Mihály
kalapos mester Péterfia-u. 8. (Saját ház.)
A ref. főgimnáziummal szemben. Ugyanott állandó nagy választék kész kalapokban. —

Van önnek eladó háza?
Földje? vagy szőlője?
Bizza meg az eladással Debreczen város legrégibb adásvételi irodáját, a 20 év óta tenállo Nagy Lajos Orsz. Adásvételi Irodát
Nem kerül Önnek egy fillérjébe sem!
Nem kell Önnek az eladásért fizetnie semmit!
Eladás végett felvételnek a legkisebb telepi, külsőségi házak is! Az iroda Veres-utca 9. szám alatt van. (Csapó-utcai rész. Vilányos közlekedés.
Hivatalos órák állandóan egész nap!

PALLAS vegyészeti labororium ajánlja legmegbízhatóbb minőségű készítményeit:
„PALLAS” szájvizet, mely teljesen pótolja a cseh ipari Odol készítményt.
„PALLAS” sósorszeszt, békebelli minőségű, fogva egy külső mint belső használatra kiválóan alkalmas hálszer.
„PALLAS” cipókrémet fekete és sárga színekben, vízmentes készítmény, a bőrt ápolja és túlkörfényessé teszi. Azonkívül: **Schampang-Water Bay rumát**, mely a fej mosására a legjobb szer. A korpa képződést megakadályozza, a fejbőrt tisztán tartja, üdíti.
Dr. Heider előiratu fogporát: zacskóban és nagy dobozban. Hőfehérre teszi a fogat és kellemes szájíz ad.
Készítve magyar bejuzsopadról, fehér és barna színekben.
Kiváló minőségért garanciát vállal a

Vágóhid mellett
hizlalo teljes felszereléssel nagy területtel eladó Dezső L. irodája Maróthy-utca 19.

Ha olcsó és izléses virágcsokrot, kosarat, koszorút akar az vásároljon kizárólag Rózsa Virágcsarnokba
Kossuth-utca 2. sz (Városháza épület.) Művirágkoszoruk viszonteladásra a legolcsóbb gyári árban.

GEBAUER KAROLY ÉS TARSA
TEMETKEZÉSI VÁLLALATA, KOSSUTH-UTCZA 2. SZÁM.
Alapítottat: 1868. évben.
Temetéseket a legolcsóbban eszközöl a leggyorsabbtől a legdíszesebb kivitelig. **TELEP: Homokkert, Hid-utca 8. szám.**

Házhelyeknek

vagy lucernának 1000 négyszögöl pusztaföld a város alatt, villamoshoz 10 percre eladó Dezső L. irodája Maróthy-u. 19. szám.

A Nagy Lajos országos Adásvételi Vállalat Központi Irodája (Ve es-u. 9. sz.) tudomásul adja, hogy a Szepességi-u. 19. Tócsokert — Szondy-u. 6. és Rercsényi-utca 9. számú házak **MAR ELKELTEK!!**

Ezen házak után tehát már ne tessenek érdeklődni!

Á. 453—1919.

Árverési hirdetmény

Alóliroit hivatal a siketnémák debreczeni intézeténél (Széchenyi-ut. 4.) visszanyert és a becslevélben részletezett építési és felszerelési anyagokra nyilvános szóbeli árverést hirdet, amely a nevezett intézet helyiségében 1920. évi július hó 5-én, d. u. 4 órakor tartatik meg.

A becslevél az államépítészeti hivatal helyiségében (Vármegyeház) és a Siketnéma intézetben az árverés alá kerülő anyagok pedig folyó hó 4—5-én, d. e. 8—12 óra között nevezett intézetnél megtekinthetők.

A kikiáltás a becslevél tétele szerint és a becsérték alapján történik és az anyagok készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek azonnal átadatnak s a vevő tartozik a vett tárgyakat 24 óra alatt elszállítani.

Ezen árverésre a venni szándékozók ezenel meghivatnak.

Debreczen, 1920. évi július hó 2-án.

M. kir. államépítészeti hivatal.

Értesítés!

Tudomására hozom a nagyérdemű közönségnek, hogy a Piac-u. 42. sz. Gyarmathy és Vértessy javító és autófuvarozási vállalatot, mint társas céget beszüntettük, s hogy az üzemet

PANNONIA GARAGE

autó, motor és gépjármű műhely címen mint egyéni cég tovább folytatom.

Tisztelettel

Gyarmathy Miklós.

Gőzmalomhoz

25 P. H. egész stabil gőzgép üzemképes állapotban azonnali átvételre eladó Dezső László irodája Maróthy György-utca sz. 19.

Meghívó.

A keresztyén kiscsajda és földmivespárt intézőbizottsága folyó hó 4-én, vasárnap délután 6 órakor több rendkívül fontos tárgy elintézésére a „Polgári és Gazdakör” helyiségében (Piac-u. 7. I. emelet) ülést tart, a melyre ez uton hívja meg az elnökség az intézőbizottság úgy a férfi mint a női tagjait.

Aratógéptulajdonosoknak prima**3százból sodort kévekötőzsineget**

ajánl méltányos árban, míg a csekély készlet tart

Ráhmer Sándor

mezőgazd. gépraktára Debreczen, Piac-utca 43.

Aratógép és fűkaszázó alkatrészek, ponyvaszegek, nittek, kaszaélek stb alkatrészek. **Könnnyű boronák, ekék, aratógépek, marzsolók, darálóok, bácskai eketesek, vetőgépek és egyéb gazdasági eszközök** állandóan raktáron. Szerelők keszenlébba.

Meghívó.

A földesi Gazdasági Takarékpénztár Részvénytársaság Földes.

VIII. és IX. évi együttes

RENDES KÖZGYÜLÉSÉT

1919. évi július hó 11-én, délután 2 órakor az intézet helyiségében tartja, melyre a részvényesek tisztelettel meghivatnak.

Tárgysorozat:

1. Igazgatósági jelentés az üzleti szám adások az 1918—19. évről a nyereség hovaforrása iránti javaslattal.
2. Felügyelőbizottság jelentése.
3. A mérleg megállapítása.
4. Határozathozatal az igazgatóság és felügyelőbizottság részére adandó felmentvény tárgyában.
5. Az alapszabályok 24 ik §-a értelmében beadott indítványok tárgyalása.
6. Igazgatósági javaslat a felszámolás kimondása iránt.
7. A felszámoló bizottság megválasztása.
8. Az ügyészek a felszámolással való megbízatása.

Földes, 1920. június hó 27.

Az igazgatóság.

Figyelmeztetés! Az alapszabályok 17. §-a értelmében szavazati joggal csak azon részvényes bír, kinek részvényei a közgyűlés napját megelőzőleg legalább 60 nappal irattak át az ő nevére és aki részvényeit a hozzájáruló le nem járt szelvényekkel együtt 3 nappal a közgyűlés megtartására kitűzött határidő előtt a társaság pénztáránál vagy más — de nem helybeli — takarékpénztárak valamelyikénél letette.

Az évi mérleg, valamint az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése 8 nappal a közgyűlést megelőzőleg az intézet helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

MÉRLEG SZÁMLA. Tartozik: Vagyon: Pénzkészlet 273648, Váltók 132413 50, Értékpapírok 33143—, Berendezés 1400—, Folyószámla 12874 09, Előre fizetett visszesz. kamat 258—, Hátralékos váltókamat 944 13, 1918. évi veszteség 1093 06, 1919. évi veszteség 3268 71, összesen 4367 77. Összes 188136 97. — Teher: Részvénytörke 60000—, Tartalékalap 10400—, Betétek 94431 74, Tökésített kamatok 3507 68, összesen 97939 42, Betétkamatadó II. 179 71, Visszeszámítás 17200—, Osztalékok: 1913. évi 12—, 1914. évi 170—, 1915. évi 78—, 1917. évi 171—, összesen 431—, Átmeneti kamat 1986 84. Összesen 188136 97.

VESZTESÉG-NYERESÉG SZÁMLA. Tartozik. Veszteség: Betétkamat 3507 68, Visszeszámítási kamat 670 70, Tisztí. fizetések 4700—, Lakbér 200—, Adó 2826 91, Betétkamatadó 350 76, üzleti költségek 1138 96. Összesen 13395 01. — Követel. Nyereség: Váltókamatok 7467 13, Jutalékok 1049 47, Szelvény 12—, Nyereség áthozat 468 64, 1918. évi veszteség 1099 06, 1919. évi veszteség 3268 71, összesen 4367 77. Összesen 13395 01.

Földes, 1919. évi december hó 31-én.

Domokos Bálint sk. Ambrus Géza sk. pénztárnok. könyvelő.

Igazgatóság: Gy. Karacs Imre sk. igazgató. Domokos Bálint sk., Gáll Zsigmond sk., Szabó Géza sk., Rác Ferenc sk., Sáp Albert sk. Felügyelőbizottság: Farkas Albert sk., Domokos Géza sk., Sinigia József sk.

Baczonádi új álló méhkaptárak eladók.

ERDŐHIVATAL.

Ullmann és Séligmann

szállítmányosok
BUDAPEST—WIEN
SZEGED

Debreceni fióktelep:
VERBŐCZY-U. 2. SZ.
Ker. és iparkam. épület.

Elvállaljuk pontosan és jutányos díjazás mellett nemzetközi szállítások, elvámolások és árufuvarozások lebonyolítását. Elintézzük átutalásokat, árubebiztosításokat, beviteli és kiviteli engedélyek iránti körelmeket. — Speciális gyűjtőforgalom.

Budapest-Debreczen.

Wien-Debreczen között.

Érdekképviseletek minden fontosabb kereskedelmi piacon.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Pezsgősüvegeket vesz a „Török” pezsgőgyár.

Megbízható intelligensebb ápolónő 1 éves gyermek mellé azonnali belépésre vereszték a Macci uradalomba Erdőköröknek Piac-utca 59. szám alatt a házmester ad felvilágosítást.

Cséplőgarnitúra Schullewort, — üzemképes állapotban — eladó. Apafi-u. 4.

Cséplést vállalunk 8-as Magyar állami magánjáró gépjárműre; vidékre is. Vértessy Testvérek Hatvan-u. 53.

Cséplő garnitúra eladó, Schullewort, üzemképes állapotban. eladó. Apafi-u. 4

Nyul és baromfi ketrecek többféle nagyságban, bőrtűrés, lőszerszárművek, szekér és taliga tengely, bolli berendezések vasroló, ablakok eladók Verbőci-u. 10.

Eladó masszív vaskocsi, 4 kerékű, könnyű, kézi teherhordásra ára ezer korona és egy használt divány, mely szétbontva 3 személyes madracos ágy ára 500 korona. Nagy Lajos iroda Veres-utca 9.

Sesztina Lajos vaskereskedésében egy jó családból való fiú, a ki legalább 4 középiskolát végzett, fizetéssel tanulónak felvétetik.

Koros Sándor férfi-szabó huzalban Piac-u. 69. Saját készítésű elegáns férfi öltönyök kaphatók.

Bélyegzőgyár és vésőintézet **PAULÓ I.** Batthyányi-u. 22. Telefon: 1365.

KISS FERENCZ női szabó Piac-u. 56. Izléses munkát jutányos áron készít. Szakszerű szabászat. Tisztást is elfogad volt Molnár-cég szabásza.

Civil nyereg használt, hozzávalóval, 2 izasztó és 1 uj sárga fejkantár eladó. Megtekinthető naponként d. e. 8—11-ig és d. u. 2—4-ig számobathelyi tűzér oszt. I. úteg irodájában Mentelepiák-tanya.

Egy jó karban levő kutszivatyu 9 m. csövel eladó Eötvös-utca 72.

Eladó házhelyek 200—300 négyszögöl terület a Gyermekmenhely mellett Mester-utca végén Csigekeleti-utca és Balmauzvárosi-utca frontál. Értekezhetni Gazdák Bankjánál, Kossuth-u. 17.

Göré és egy nagy állatmázsa eladó. Értekezhetni Csapó utca 15 alatt.

Családi ház kissebbszerű jutányosan eladó. Értekezni Csillag utca 29 sz. alatt.

Vadászpuska 16-os, kitűnő Lankaster — eladó. Szabó J. Gyöngyvirág-utca 8.

Butorok asztalnemő, női cipő — eladók. Huszár-u. 3b.

Több rakét eladó. Megtekinthetők a mentelepen.

Veszek kézalul egyszerű fürdőkádakat, targoncát, futószőnyeget, tanyasi kutyát, és fozieri szövetfüggőnyt csipkefüggőnyt, gye mekkocsit, deszkát, léceket, gerendát szálanként is. fali pipatartót Nagy Lajos iroda Veres-utca 9.

FORGÁCS I. MŰRÁS, Rádógos-utca.

Vecsey Antal vizsgázott fogtechnikus Szent Anna-utca 6. szám. FOGHÚZÁS FOGTŰRÉS

Gazdák figyelmébe!

Székérekerek vasalással együtt leggyorsabban beszerezhetők, meglazult kerékrafok néhány perc alatt meghuzhatók a Debreczeni Mezőgazdasági Gépgyár Részvénytársaságnál.

Ha szép akar lenni? Korzó arckrémét és szappant használjon!

PARFÜMÖK prima minőségűek. Pipare szappanok. Mindenféle pipercikkek. kötszerek, irrigátor felszerelések, gummi áruk. GAZDASÁGI CIKKEK, kreolin stb. legelőszobán szerezhetők be a

Korzó Droguerában Piac-utca 42.

GYÁSZESETEK ALKALMÁVAL FORDULJON BIZALOMMAL FEHÉRTÓI BÉLA

temetkezési intézetéhez. Debreczen, Dégenfeld-tér 4.

Hol temetések a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig a legelőszobán személyes felügyelet mellett eszközölhetők. Exhumálást és hullaszállítását vállalunk. Koszorúk választékban.